

Sygn. akt II UZ 24/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o umorzenie należności funduszu alimentacyjnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 13 listopada 2013 r. odrzucił skargę J. S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z 28 maja 2010 r. Wyrokiem tym Sąd zmienił decyzję pozwanego organu rentowego z 15 stycznia 2010 r. w ten sposób, że umorzył skarżącemu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu powyżej kwoty 5.000 zł, oddalając odwołanie w pozostałym zakresie oraz oddalił odwołanie od drugiej decyzji z tej samej daty. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 6 kwietnia 2011 r. oddalił apelację obu stron od tego wyroku. Pismem z 27 czerwca 2012 r. J. S. wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym

wyrokiem Sądu z 28 maja 2010 r. Pismo to zostało złożone 28 czerwca 2012 r. w ZUS Inspektorat w S. i następnie 6 maja 2013 r. zostało przekazane Sądowi Okręgowemu w G. W piśmie wskazał zasadniczo na nieprawidłową ocenę jego stanu zdrowia i brak perspektywy poprawy, dlatego potrącenie alimentacyjne uznawał za przestępstwo.

Skarga o wznowienie postępowania została odrzucona przez Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z 22 maja 2013 r. Po zażaleniu skarżącego Sąd Apelacyjny postanowieniem z 10 lipca 2013 r. uchylił postanowienie o odrzuceniu skargi. Sąd Okręgowy postanowieniem z 9 września 2013 r. uznał się niewłaściwym i przekazał skargę o wznowienie postępowania Sądowi Apelacyjnemu. Skarżący zarządzeniem z 14 października 2013 r. został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi przez nadesłanie jej odpisu wraz z załącznikami oraz wskazanie podstawy wznowienia oraz jej uzasadnienia, okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do wniesienia skargi z art. 407 § 1 k.p.c. Skarżący wskazał, że nie posiada kopii skargi a podstawa wznowienia jest znacząca przestępcza sytuacja wywołana postępowaniem jego byłej żony i jej konkubenta. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Skarżący nie przedstawił żadnej okoliczności uzasadniającej wznowienie postępowania. Prawomocnie zakończone postępowanie dotyczyło umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w oparciu o art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.). Podnoszone przez skarżącego okoliczności nie dotyczą podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skarga polegała również na odrzuceniu z powodu nieuzupełnienia jej braku formalnego – złożenia jej odpisu z załącznikami.

W zażaleniu wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. przez bezzasadne uznanie, iż nie wskazano ustawowych podstaw wznowienia postępowania. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku z 28 maja 2010 r. podał, iż okolicznością uzasadniającą umorzenie należności funduszu alimentacyjnego jedynie w części jest między innymi stwierdzona częściowa niezdolność do pracy, z której niejako wynika możliwość podjęcia pracy zarobkowej. Okoliczność ta uległa zmianie, gdyż orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 29 września 2010 r. ustalono,

że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy do 11 czerwca 2015 r. Na ten fakt, obok pogarszającego się stanu zdrowia, wnioskodawca powołał się w skardze o wznowienie postępowania. Sąd Apelacyjny bezzasadnie uznał, że przytoczone okoliczności nie stanowią wystarczającej przesłanki do wznowienia postępowania. Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca jest w stanie podjąć pracę zarobkową i tym samym nie ma podstaw do całkowitego umorzenia należności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Odwołuje się do podstawy skargi o wznowienie postępowania z art. 403 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem - Można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Skarżący zarzuca, iż nienależycie oceniono fakt pogorszenia jego niezdolności do pracy z częściowej do całkowitej, co stwierdzono w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS z 29 września 2010 r.

Zarzut, że fakt ten stanowił zasadną podstawę wznowienia postępowania nie jest zasadny. Przede wszystkim ze względu na przekroczenie terminu do wniesienia skargi z art. 407 § 1 k.p.c., zgodnie z którym skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia. Postępowanie o wznowienie rozpoczęło pismo złożone przez ubezpieczonego w czerwcu 2012 r., a więc znacznie po terminie trzymiesięcznym liczonym od ustalenia całkowitej niezdolności do pracy.

Po wtóre i co ważniejsze, to fakt pogorszenia niezdolności do pracy skarżący mógł zgłosić w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c. *in fine*), jako że toczyło się jeszcze postępowanie w drugiej instancji. Sąd Apelacyjny wyrok wydał 6 kwietnia 2011 r., a więc kilka miesięcy po ustaleniu całkowitej niezdolności do pracy. Niezależnie, zważając na treść art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych – w szczególnie uzasadnionych przypadkach

związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu – trudno przyjąć, iżby wskazywany fakt miał decydujący wpływ na wynik sprawy, choć ta ostatnia ocena wykracza ponad potrzebę argumentacji w tym uzasadnieniu.

Wskazana okoliczność faktyczna nie spełnia się zatem jako podstawa wznowienia postępowania z art. 403 § 2 k.p.c., jako że mogła zostać zgłoszona w sprawie głównej i dlatego zażalenie na odrzucenie skargi o wznowienie postępowania należało oddalić (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).